

Aan de fracties van Gemeentebelangen, PvdA/GroenLinks, Groen Noordenveld, VVD, CDA, ChristenUnie, D66 en Lokaal Noordenveld in de gemeenteraad van Noordenveld

OPROEP inzake besluitvorming F-35

Glimmen, Onnen, Donderen, Haren, Yde

31 maart 2025

Geachte fractie,

Vanwege de dreiging vanuit Rusland bestaat in brede lagen van de bevolking geen twijfel over de noodzaak van uitbreiding van de defensiecapaciteit. Ook de luchtmacht zal uitbreiden en ruimte moeten zoeken voor het stationeren van de F-35. De urgentie hiervan mag echter niet ten koste gaan van een zorgvuldige afweging. Het maatschappelijk draagvlak voor uitbreiding van defensieactiviteiten wordt ondergraven als er grote maatschappelijk schade wordt aangericht die voorkomen kan worden.

Het gebruik van vliegveld Eelde voor de F-35 is zo'n afweging. De negatieve maatschappelijke effecten zijn bijzonder groot, de minder schadelijke alternatieven zijn niet of onvoldoende onderzocht.

Defensie gaat voorbij aan het belang van goede informatievoorziening. Eerder toegezegde informatiebijeenkomsten zijn afgezegd. Tegelijkertijd zien we dat er door de toegepaste 'trechtering' van potentiële locaties voor de F-35 wordt voorgesorteerd op de besluitvorming zonder dat de regio daarover is geraadpleegd. De gemeenteraden van de gemeenten die overlast gaan ervaren en PS van Drenthe en Groningen dreigen buitenspel te worden gezet.

De gevolgen van stationering van de F-35 op Eelde zijn ernstig:

- Gezondheidsschade vanwege de extreme geluidsniveaus met pieken tot 123 decibel.
- Ernstige verstoring van het dagelijks leven in de wijde omtrek van het vliegveld.
- De doodsteek voor veel recreatiebedrijven, B&B's, hotels, etc.
- Negatieve effecten op de natuur door lawaai en uitstoot.
- Economische schade door waardedaling van onroerend goed en derving OZB.
- Belemmering van de ambities en plannen van de regio.

Staatsecretaris Tuinman zegt dat rekening gehouden moet worden met geluidsoverlast tot 15 km in de omtrek van Eelde. Hij zegt: 'de [F-35 maakt echt een teringherrie](#)'. Gezien de

extreme geluidsniveaus en het grote gebied waar ernstige hinder zal worden ervaren, kan inpassing van de oefenbehoefte voor de F-35 niet in de regio Groningen-Assen worden gezocht. Daarbij komt dat met de inlossing van de ereschuld nog maar net begonnen is vanuit het perspectief dat Groningers en Drenten een *nij begun* verdienen: 'een mooie, leefbare, veilige en betere toekomst'. Stationering van de F-35 op Eelde staat volstrekt haaks op deze toekomst en het herstel van vertrouwen.

Een breed front van meer dan 55 natuur- en milieuorganisaties, bewonersorganisaties en recreatiebedrijven in de omgeving van Eelde maakt zich ernstig zorgen over de plannen van Defensie inzake de F-35. Zij staan pal achter de provincies Drenthe en Groningen die een duidelijk 'NO-GO' hebben uitgesproken. Maatschappelijke organisaties en de politiek in het Noorden kunnen alleen door een gezamenlijk en eensgezind geluid dit onheil voor het Noorden afwenden. Zij laten richting Den Haag horen:

'Dit kunt u het Noorden niet kan aandoen, laat het Noorden niet nog meer beven.'

Daarom roepen we alle politieke partijen in de gemeenteraden in de omgeving van Eelde op om een krachtig tegengeluid aan de minister en de staatssecretaris van Defensie kenbaar te maken. Dat zou kunnen in de vorm van een door de gemeenteraad vast te stellen motie (zie bijlage met bouwstenen hieronder). De gemeenteraad van Tynaarlo heeft al een motie van die strekking (<https://f35nee.nl/motie-tynaarlo/>) aangenomen en ter kennis gebracht van de staatssecretaris.

Voor meer of specifiekere informatie kunt u mailen naar info@f35nee.nl

Met vriendelijke groet,
Comité 'F-35 NEE op Eelde'

<https://f35nee.nl/>

Bijlage: - voorbeeld motie

BIJLAGE

Burgemeester Marcel Thijsen van Tynaarlo en gedeputeerde Yvonne Turenhout bieden 7 maart jl. staatsecretaris Tuinman het 'Noordelijk NO-GO draagvlak pakket' aan

VOORBEELD

Motie geen F-35 stationering op Eelde

De gemeenteraad van Noordenveld in vergadering bijeen op 2025,

Constateerende dat:

- De informatievoorziening van Defensie schromelijk tekortschiet;
- Defensie voorsorteert op de besluitvorming zonder betrokken gemeenteraden en PS Drenthe en Groningen in de gelegenheid te stellen haar inbreng te leveren;
- Eerder toegezegde informatiebijeenkomsten zijn afgezegd;
- Onze gemeente in de nabijheid van vliegveld Eelde ligt en dus te maken krijgt met zeer ernstige geluidsoverlast als de F-35 vanaf Eelde gaat oefenen;
- Alternatieve locaties voor stationering van de F-35 (waar minder schade wordt aangericht) niet voldoende zijn onderzocht;
- De hersteloperatie van schade door aardgaswinning nog maar net is begonnen en niet gefrustreerd mag worden door nieuwe aanslagen op het leefmilieu van de noordelingen,

Overwegende dat:

Er grote negatieve gevolgen zijn van 2300 sorties (=4600 starts en landingen) per jaar met de F-35 vanaf Eelde, zoals:

- Gezondheidsschade vanwege de extreme geluidsniveaus met pieken tot 123 decibel;
- Ernstige verstoring van het dagelijks leven in de wijde omtrek van het vliegveld;
- Economische schade door het wegblijven van toeristen wat de doodsteek betekent voor veel recreatiebedrijven;

- Negatieve effecten op de natuur door lawaai en uitstoot;
- Economische schade door waardedaling onroerend goed en derving OZB;
- Belemmering van de (woningbouw)ambities en plannen van de regio.

Draagt het college op:

Om de minister en de staatssecretaris van Defensie op de hoogte te brengen van de ernstige bezwaren van de gemeente Noordenveld tegen de stationering van F-35 jachtvliegtuigen op vliegveld Eelde [met aanvullingen vanuit uw raad],

En gaat over tot de orde van de dag.

Comité F-35 NÉE wordt ondersteund door:

